

॥ ఓం నైఱ తేజుహేషేయ ॥

16.11.2023-గురువారం (131వ రోజు)

శ్రీమద్భాగవతం

ః శ్రీ గురు పూర్ణి ॥

గురుర్భప్తో గురుర్మిష్టః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।

గురుస్నాక్షాత్ పరం బ్రహ్మ, తప్సై శ్రీగురవే నమః ॥

ః శ్రీరాఘో పూర్ణి ॥

వృషభాయత నేత్రాయ వృషదృగోచరాయ చ ।

వృషశైల నివాసాయ శ్రీనివాసాయ తే నమః ॥

ః అథ స్తంకల్పః ॥

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే-విరాజమానస్య-నిత్య శుద్ధ బుద్ధ ముక్త స్వభావస్య-లీలా గృహీత విగ్రహస్య-శ్రీ పద్మావతీ జానే: -అనుగ్రహేణ-అస్మాకం-సర్వోచం-బుద్ధి శుద్ధ్యర్థం- విద్యాభివృద్ధ్యర్థం-భక్తి జ్ఞాన వైరాగ్యాది-తదనుకూల-సర్వ సంపత్ సమృద్ధ్యర్థం- శ్రీ పరమేశ్వరప్రీత్యర్థం-శ్రీమద్భాగవత పాతం కరిష్యామహో.

అస్య-శ్రీమద్భాగవతస్తోత్ర మహామంత్రస్య-నారద బుధిః-బృహతీ ఛందః:-శ్రీకృష్ణః పరమాత్మా దేవతా-బ్రహ్మ బీజం-భక్తి: శక్తి: -జ్ఞాన వైరాగ్య కీలకం-అస్మాకం శ్రీమద్భగవత్పూసాధసిద్ధ్యర్థ పాత వినియోగః ॥

ః ధైశ్వరం ॥

నారాయణమృత రసాధ్య పయో దుహస్తిం

తన్నామ రూప శుభ గాన రవైశ్వలస్తిం ।

వ్యాస ప్రసూత శుక గోప వరైర్లసంతీం

గాం కామదాం దుహత భాగవతం వదంతీం ॥

శ్రీమద్భాగవతం ప్రవచనం - బహుశ్రీ కుప్పా విశ్వనాథ శర్మ గారిచే ప్రారంభం

శ్లోక పారాయణం - కె.వి.ఎస్.వి.జి. శేషాచార్యులు మరియు
డా. పి.వి.ఎన్.ఎన్. మారుతి గార్లచే...

శ్రీమద్భాగవతం

తృతీయస్కृంథః

అథ శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యం సంహితాయాం తృతీయ షడంధే నపమోఽధ్యాయః

బ్రహ్మావాచ

జ్ఞాతోఽని మేతి ద్వి సుచిరాన్నను దేహభాజాం
న జ్ఞాయతే భగవతో గతిరిత్యవద్యం
నాన్యత్వదస్తి భగవన్నపి తన్న శుద్ధం
మాయాగుణవ్యతికరాద్యదురుర్యిభాసి

॥ 3-9-1 ॥

రూపం యదేతదవబోధరసోదయేన
శశ్వన్నిపృతతమసః సదనుగ్రహయ
ఆదో గృహీతమవతారశత్రైకబీజం
యన్నాభిపద్మభవనాదహమావిరాసం

॥ 3-9-2 ॥

నాతఃపరం పరమ యద్భవతః స్వరూప
మానందమాత్రమవికల్పమవిద్ధవర్చః
పశ్యామి విశ్వస్యజమేకమవిశ్వమాత్మన్
భూతేంద్రియాత్మకమదస్త ఉపాశ్రితోఽస్మి

॥ 3-9-3 ॥

తద్వా ఇదం భువనమంగల మంగలాయ
ధ్యానే స్నే నో దర్శితం త ఉపాసకానాం
తస్మై నమో భగవతోనువిధేమ తుభ్యం
యోఽనాదృతో నరకభాగ్టిరసత్పుసంగైః

॥ 3-9-4 ॥

యే తు త్వదీయచరణాంబుజకోశగంధం
జిప్రుంతి కర్మవివరైః ప్రశుతివాతనీతం
భక్త్య గృహీతచరణః పరయా చ తేషాం
నామైషి నాథ హృదయాంబురుహాత్ముపుంసాం

॥ 3-9-5 ॥

తావద్భుయం ద్రవిణదేహసుహృన్నమిత్తం
శోకః స్నుహో పరిభవో విపులశ్చ లోభః
తావన్మేత్యసదవగ్రహ ఆర్తమూలం
యావన్న జ్ఞమభయం ప్రపృణీత లోకః

॥ 3-9-6 ॥

దైవేన తే హతధియో భవతః ప్రసంగాత్
సర్వశుభోపశమనాద్యముఖేంద్రియా యే
కుర్వంతి కామసుఖులేశలవాయ దీనాః
లోభాభిభూతమనసో_కుశలాని శశ్వత్

॥ 3-9-7 ॥

క్షుత్రుట్ త్రిధాతుభిరిమా ముహురర్ఘ్యమానాః
శీతోష్ణవాతవరషైరితరేతరాచ్చ
కామాగ్నినాచ్యుత రుషా చ సుదుర్ఘరేణ
సంపశ్యతో మన ఉరుక్రమ సీదతే మే

॥ 3-9-8 ॥

యావత్పుథక్యమిదమాత్మన ఇంద్రియార్థ
మాయాబలం భగవతో జన ఈశ పశ్యేత్
తావన్న సంసృతిరసా ప్రతిసంక్రమేత
వ్యర్థాపి దుఃఖినివహం వహతీ క్రియార్థా

॥ 3-9-9 ॥

అహ్మైపృతార్తకరణా నిశి నిఃశయానా
నానామనోరథధియా క్షణభగ్నిద్రాః
దైవాహతార్థరచనా బుషయో_పి దేవ
యుష్మత్పసంగవిముఖా ఇహ సంసరంతి

॥ 3-9-10 ॥

త్వం భావయోగపరిభావితహృత్పరోజే
ఆస్నే శ్రుతేక్షితపథో నను నాథ పుంసాం
యద్యద్యియా త ఉరుగాయ విభావయంతి
తత్తద్వపుః ప్రణయసే సదనుగ్రహయ

॥ 3-9-11 ॥

నాతిప్రసీదతి తథోపచితోపచారై
రారాధితః సురగ్మశైల్ప్యది బద్ధకామైః
యత్పర్వభూతదయయాసదలభ్యయైకో
నానాజనేష్వవహితః సుహృదంతరాత్మా

॥ 3-9-12 ॥

పుంసామతో వివిధకర్మభిరధ్వరాణ్యేః
దానేన చోగ్రతపసా ప్రతచర్యయా చ
ఆరాధనం భగవతస్తవ సత్రియార్థో
ధర్మోత్సిర్పితః కర్మచిద్రియతే న యత్త

॥ 3-9-13 ॥

శశ్వత్స్వరూపమహాసైవ నిహితబేద
మోహయ బోధధిషణాయ నమః పరస్నై
విశ్వోద్భవస్థితిలయేషు నిమిత్తలీలా
రాసాయ తే నమ ఇదం చక్కమేశ్వరాయ

॥ 3-9-14 ॥

యస్యావతారగుణకర్మవిడంబనాని
నామాని యేతుసువిగమే వివశా గృణంతి
తే నైకజన్మశమలం సహసైవ హిత్యా
సంయాంత్యపొవృతమృతం తమజం ప్రపద్యే

॥ 3-9-15 ॥

యో వా అహం చ గిరిశశ్చ విభుః స్వయం చ
స్థిత్యుద్భవప్రలయహేతవ ఆత్మమూలం
భిత్త్వా త్రిపాద్యవృధ ఏక ఉరుప్రరోహ
స్తస్మై నమో భగవతే భువనద్రుమాయ

॥ 3-9-16 ॥

లోకో వికర్మనిరతః కుశలే ప్రమత్తః
కర్మణ్యయం త్వదుదితే భవదర్ఘనే స్వ
యస్తావదస్య బలవానిహ జీవితాశాం
సద్యశ్శేషత్త్వనిమిషాయ నమోతుస్తు తస్మై

॥ 3-9-17 ॥

యన్నాద్యిభేష్యహమపి ద్విపరార్థధిష్ట్య
మధ్యసితః సకలలోకనమస్యతం యత్
తేపే తపో బహుసవో వరురుత్సమాన
స్తస్యై నమో భగవతే ధిమఖాయ తుభ్యం

॥ 3-9-18 ॥

తిర్యజ్ఞనుష్యవిబుధాదిషు జీవయోని
ష్వాత్మేచ్ఛయా త్వకృతసేతుపరీష్యయా యః
రేమే నిరస్తరతిరప్యవరుద్ధదేహ
స్తస్యై నమో భగవతే పురుషోత్తమాయ

॥ 3-9-19 ॥

యో విద్యయానుపహతో పి దశార్థపృత్యా
నిద్రామువాహ జరరీకృతలోకయాత్రః
అంతర్జలే హికశిపుస్పర్శానుకూలాం
భీమోర్మాలిని జనస్య సుఖం విష్ణువ్యాన్

॥ 3-9-20 ॥

యన్నాభిపద్మభవనాదహమాసమీద్య
లోకత్రయోపకరణో యదనుగ్రహేణ
తస్యై నమస్త ఉదరస్థభవాయ యోగ
నిద్రావసానవికసన్నలినేక్షణాయ

॥ 3-9-21 ॥

సో యం సమస్తజగతాం సుహృదేక ఆత్మా
సత్యైన యన్నడయతే భగవాన్ భగేన
తేనైవ మే దృశమనుస్మితశతాద్యధాహం
ప్రక్ష్యామి పూర్వవదిదం ప్రణతప్రియో సో

॥ 3-9-22 ॥

ఎష ప్రపన్నవరదో రమయా త్వరక్త్య
యద్యత్కరిష్యతి గృహీతగుణావతారః
తస్మిన్ స్వవిక్రమమిదం సృజతో పి చేతో
యుంజీత కర్మశమలం చ యథా విజహ్యం

॥ 3-9-23 ॥

నాభిప్రాదాదిహ సతోఽమ్మసి యస్య పుంసో
 విజ్ఞానశక్తిరహమాసమనంతశక్తేః
 రూపం విచిత్రమిదమస్య వివృణ్యతో మే
 మా రీరిషీష్ట నిగమస్య గిరాం విసర్గః || 3-9-24 ||

సోసావదబ్రకరుణో భగవాన్ వివృద్ధ
 ప్రేమస్నితేన నయనాంబురుహం విజ్ఞంభన్
 ఉత్థాయ విశ్వవిజయాయ చ నో విషాదం
 మాధ్యా గిరాపనయతాత్పరుషః పురాణః || 3-9-25 ||

మైత్రేయ ఉవాచ

స్వసంభవం నిశామ్యేవం తపోవిద్యాసమాధిభిః
 యావన్మనో వచః స్తుత్యా విరరామ స ఖిన్నవత్ || 3-9-26 ||

అధాభీప్రేతమన్మేక్య బ్రిహమ్మణో మధుసూదనః
 విషణ్ణచేతసం తేన కల్పవ్యతికరాంభసా || 3-9-27 ||

లోకసంస్థానవిజ్ఞానే ఆత్మనః పరిఖిద్యతః
 తమాహాగాధయా వాచా కశ్యలం శమయన్నివ || 3-9-28 ||

శ్రీభగవానువాచ

మా వేదగర్భ గాస్తంద్రీం సర్ద ఉద్యమమావహ
 తన్మయూత్తాపాదితం హ్యగ్రే యన్మాం ప్రార్థయతే భవాన్ || 3-9-29 ||

భూయస్యం తప ఆతిష్ట విద్యాం చైవ మదాత్రయాం
 తాభ్యామంతర్షుది బ్రిహమ్మన్ లోకాన్ ద్రక్షస్యపావృతాన్ || 3-9-30 ||

తత ఆత్మని లోకే చ భక్తియుక్తః సమాహితః
 ద్రష్టాసి మాం తతం బ్రిహమ్మన్ మయి లోకాంస్యమాత్మనః || 3-9-31 ||

యదా తు సర్వభూతేషు దారుష్వగ్నిమివ స్థితం
ప్రతిచక్షిత మాం లోకో జవ్యోత్స్వేవ కశ్చలం || 3-9-32 ||

యదా రహితమాత్మానం భూతేంద్రియగుణాశయైః .
స్వరూపేణ మయోపేతం పశ్యన్ స్వారాజ్యమృచ్ఛతి || 3-9-33 ||

నానాకర్మవితానేన ప్రజా బహీవః సిస్మక్షతః
నాత్మావసీదత్యస్నింస్తే వర్షీయాన్మధనుగ్రహః || 3-9-34 ||

బుషిమాద్యం న బధ్మతి పాపీయాంస్త్యం రజో గుణః
యన్మనో మయి నిర్భద్రం ప్రజాః సంస్జతోఽపి తే || 3-9-35 ||

జ్ఞాతోఽహం భవతా త్వద్య దుర్విజ్ఞేయోఽపి దేహినాం
యన్మాం త్వం మన్యసేఽయుక్తం భూతేంద్రియగుణాత్మభిః || 3-9-36 ||

తుభ్యం మద్వచికిత్సాయామాత్మా మే దర్శతోఽబహిః
నాలేన సలిలే మూలం పుష్టరస్య విచిన్యతః || 3-9-37 ||

యచ్ఛకర్మాంగ మత్సోత్రం మత్సధాభ్యుదయాంకితం
యద్వా తపసి తే నిష్ఠో స ఏష మదనుగ్రహః || 3-9-38 ||

ప్రీతోఽహమస్తు భద్రం తే లోకానాం విజయేచ్ఛయా
యదస్తాపీర్మణమయం నిర్మణం మానువర్ణయన్ || 3-9-39 ||

య ఏతేన పుమాన్నిత్యం స్తుత్యా స్మోత్రేణ మాం భజేత్
తస్యాహ సంప్రసీదేయం సర్వకామవరేశ్వరః || 3-9-40 ||

పూర్తేన తపసా యజ్ఞేర్ధానైర్యోగసమాధినా
రాద్ధం నిఃశ్రేయసం పుంసాం మత్రీతిస్తత్వవిన్మతం || 3-9-41 ||

అహమూత్యాం తృనాం ధాతః ప్రేష్టః సన్ ప్రేయసామపి
అతో మయి రతిం కుర్యాదేహదిర్యత్పత్తే ప్రియః || 3-9-42 ||

సర్వవేదమయేనేదమాత్యాం ఉత్యాం ఉత్యాయోనినా
ప్రజాః సృజ యథా పూర్వం యశ్చ మయ్యమశేరతే || 3-9-43 ||

మైత్రీయ ఉపాచ

తస్మా ఏవం జగత్త్ప్రే ప్రధానపురుషేశ్వరః
వ్యజ్యేదం స్వేన రూపేణ కంజనాభస్తురోదధే || 3-9-44 ||

ఇతి శ్రీమద్భాగవతే పారమపాంస్త్యం సంహితాయాం తృతీయ స్థంధే సహమోఽ ధ్యాయః

అథ శ్రీమద్భాగవతే పారమపాంస్త్యం సంహితాయాం తృతీయ స్థంధే దహమోఽ ధ్యాయః

విదుర ఉపాచ

అస్త్రిష్టే భగవతి బ్రహ్మ లోకపితామహః
ప్రజాః ససర్జ కతిథా దైహికీర్మానసీర్వభుః || 3-10-1 ||

యే చ మే భగవన్ పృష్టాస్వయ్యర్థా బహువిత్తమ
తాన్ వదస్వానుపూర్వేణ చింది నః సర్వసంశయాన్ || 3-10-2 ||

సూత ఉపాచ

ఏవం సంచోదితస్తేన క్షత్రా కౌశారవో మునిః
ప్రీతః ప్రత్యాహ తాన్ ప్రత్యాన్ హృదిస్థానధ భార్గవ || 3-10-3 ||

మైత్రీయ ఉపాచ

విరించోఽపి తథా చక్రే దివ్యం వర్షశతం తపః
అతృన్యాత్యానమావేశ్య యదాహ భగవానజః || 3-10-4 ||

తద్విలోక్యబ్జసంభూతో వాయునా యదధిష్ఠితః
పద్మమంభశ్చ తత్యాలకృతవీర్యేణ కంపితమ్ || 3-10-5 ||

తపసా హ్యాధమానేన విద్యయా చాత్మసంష్ఠయా
వివృద్ధవిజ్ఞానబలో న్యాపాద్యాయుం సహంభనా

॥ 3-10-6 ॥

తద్విలోక్య వియద్వాపి పుష్టరం యదధిష్టితమ్
అనేన లోకాన్ ప్రాగ్నినాన్ కల్పితాస్మైత్యచింతయత్

॥ 3-10-7 ॥

పద్మకోశం తదావిశ్య భగవత్పుర్వచోదితః
ఎకం వ్యభాంకీదురుధా త్రిధా భావ్యం ద్విసప్తదా

॥ 3-10-8 ॥

ఏతావాన్ జీవలోకస్య సంస్థాభేదః సమాహృతః
ధర్మస్య హ్యానిమిత్తస్య విపాకః పరమేష్టసో

॥ 3-10-9 ॥

విదుర ఉవాచ

యదాత్థ బహురూపస్య హరేరద్మతకర్మణః
కాలాఖ్యం లక్షణం బ్రహ్మన్ యథా వర్ణయ నః ప్రభో

॥ 3-10-10 ॥

మైత్రేయ ఉవాచ

గుణవ్యతికరాకారో నిర్వికోఽప్రతిష్టితః
పురుషస్తదుపాదానమ్+ఆత్మానం లీలయాస్మజత్

॥ 3-10-11 ॥

విశ్వం వై బ్రహ్మ తన్మాత్రం సంస్థితం విష్ణుమాయయా
ఈశ్వరేణ పరిచ్ఛిన్నం కాలేనావ్యక్తమూర్తినా

॥ 3-10-12 ॥

యథేదానీం తథాగ్రే చ పశ్చాదహ్యతదీదృశమ్
సర్దో నవవిధస్తస్య ప్రాకృతో వైకృతస్త యః

॥ 3-10-13 ॥

కాలద్రవ్యగుణైరస్య త్రివిధః ప్రతిసంక్రమః
ఆద్యస్త మహతస్సర్దో గుణవైషమ్యమాత్మనః

॥ 3-10-14 ॥

ద్వీతీయ స్వహమో యత్త ద్రవ్యజ్ఞానక్రియోదయః
భూతసర్దస్తృతీయస్త తన్మాత్రో ద్రవ్యశక్తిమాన్

॥ 3-10-15 ॥

- చతుర్థ ఐంద్రియస్సర్దో యస్తు జ్ఞానక్రియాత్మకః
 వైకారికో దేవసర్దః పంచమో యన్మయం మనః || 3-10-16 ||
- షష్ఠిస్తు తమసస్సర్దో యస్తుబుద్ధికృతః ప్రభో
 షడిమే ప్రాకృతాస్సర్దః వైకృతానపి మే శృణు || 3-10-17 ||
- రజోభాజో భగవతో లీలేయం హరిమేధసః
 సప్తమో ముఖ్యసర్దస్తు షడ్విధస్తస్తుషాం చ యః || 3-10-18 ||
- వనస్పతోషధిలతాత్మక్యారా వీరుథో ద్రుమాః
 ఉత్త్రోతసస్తమఃప్రాయాః అంతస్సుర్యా విశేషిణః || 3-10-19 ||
- తిరశ్చమష్టమస్సర్దః సోఽష్టావింశద్విధో మతః
 అవిదో భూరితమసో ప్రూణజ్ఞా హృద్యవేదినః || 3-10-20 ||
- గౌరజో మహిషః కృష్ణః సూకరో గవయో రురుః
 ద్విశఫాః పశవశేషమే అవిరుష్టశ్చ సత్తమ || 3-10-21 ||
- ఖరోఽశ్వోఽశ్వతరో గౌరః శరభశ్చమరీ తథా
 ఏతే చైకశఫాః క్షత్తః శృణు పంచనభాన్ పశూన్ || 3-10-22 ||
- శ్వా సృగాలో వృకో వ్యాప్తో మార్జారః శశశల్లకో
 సింహః కపిర్జః కూర్మో గోధా చ మకరాదయః || 3-10-23 ||
- కంకగృధ్రవటశ్యేనభాసభల్లాకబర్షిణః
 హంససారసచక్రాహ్వ కాకోలూకాదయః ఖగాః || 3-10-24 ||
- అర్వాక్ స్రోతస్తు నవమః క్షత్తరేకవిధో నృణామ్
 రజోఽధికాః కర్మపరాః దుఃఖే చ సుఖమానినః || 3-10-25 ||
- వైకృతాప్తయ ఏవైతే దేవసర్దశ్చ సత్తమ
 వైకారికస్తు యః ప్రోక్తః కౌమారస్తాభయాత్మకః || 3-10-26 ||

దేవసర్గశూష్టవిద్ధో విబుధాః పితరోఽసురాః
గంధర్వపురస్సిద్ధాః యక్షరక్షాంసి చారణాః || 3-10-27 ||

భూతప్రేతపిశాచాశ్చ విద్యాద్రాః కిన్నరాదయః
దక్షైతే విదురాఖ్యతాః సర్దాస్తే విశ్వస్మక్కుతాః || 3-10-28 ||

అతఃపరం ప్రవక్ష్యామి వంశాన్ మన్మంతరాణి చ
ఏవం రజః ప్లతః ప్రష్టా కల్పాదిష్యత్వభూర్వరిః
సృజత్యమోఘుసంకల్పః ఆత్మైవాత్మానమాత్మనా || 3-10-29 ||

ఇతి శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యం సంహితాయాం తృతీయ ష్టంధే దశమోత్తాయః

॥ అథ క్షమా పార్థనా ॥

యదక్షరపదబ్రహ్మం మాత్రాహీనం చ యద్భువేత్ |
తత్పర్యం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోత్తస్తు తే ॥

॥ అథ భగవత్పుమర్పణమ్ ॥

కాయేన వాచా మనసేష్టియైర్య బుధ్యత్వానా వా ప్రకృతేస్మిభావాత్ |
కరోమి యద్యత్ సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

॥ అథ లోకక్షేమ పార్థనా ॥

సర్వే భవస్తు సుఖినః సర్వే సస్తు నిరామయః ।
సర్వే భద్రాణి పశ్యస్తు మా కశ్చిత్ దుఃఖభాగ్భవేత్ ॥

॥ అథ మంగళమ్ ॥

శ్రీయః కాన్తాయ కల్యాణిధయే నిధయేత్రినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥